Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 236. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 14-го ГРУДНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 14, 1982 No. 236. VOL. LXXXIX

В УНС ВСТАНОВЛЕНО СТИПЕНДІЮ ІМ. РОМАНА СЛОБОДЯНА

Джерзі Сіті, Н.Дж. — З Головної Канцелярії УНС інформують, що до багатьох стипендій на десятки тисяч долярів, що їх кожного року дає Український Народний Союз своїм кваліфіковним членам-студентам, долучується тепер ще одна стипендія ім. Романа Слободяна, на пошану цього померлого в травні цього року довголітнього головного касира УНС.

Щорічна стипендія ім. Р.Слободяна виноситиме приблизно 750 долярів, залежно від інвестиційного ринку. Її приділятиметься з відсотків від інвестиції окремого Стипендійного фонду, що його встановлено на пошану цього прикладного батька родини і громадянина із пожертв його дітей та близьких приятелів.

Св. п. Роман Слободян

Пожертви склали: сини Покійного Данило з дружиною Анною і Гриць з дружиною Анною та дочка Галина з мужем Мироном Сидоровичем по 1,675 дол., разом 5,025 дол., Марія Андрейко і Марія Лютвіняк (у пам'ять своїх померлих мужів) по 100 дол., Володимир і Уляна Дячуки та Юрій Марущак по 50 дол., Іван і Ольга Близняки, Гриць і Геновефа Жеребняки, Волла і Галина Василавські та Анна Чопик по 25 дол., Зенон і Ольга Савчаки та Микола і Софія Борисевичі по 20 дол., а Іван Барон мол. і Іван Настюк по 10 долярів, що разом з пожертвами від дітей становить суму 5,485 долярів. До цього долучено 1000 дол., що їх мав Покійний на конті Боргового зобов'язання УНС, отже основна сума Стипендійної фундації ім. Романа Слободяна виносить тепер 6,485 дол., до якої — можна очікувати — поступово долучуватимуться інші принагідні пожертви.

Від інвестиції теперішньої основної суми, згідно з теперішнім інвестиційним ринком, можна очікувати пересічно 750 долярів щорічного прибутку і цю суму Стипендійна комісія УНС кожного року приділятиме як стипендію ім. Романа Слободяна одному із зголошених кандидатів на стипендії з-поміж членів УНС.

При цій нагоді згадати б, що УНС за останніх вісім років схвалив і виплатив 900 стипендій потербуючим і кваліфікованим студентам — своїм членам, на загальну суму 175,187 дол. У цьому 1982 конвенційному році схвалено 144 стипенді на суму 45,000 долярів.

Рочестерці підготовляються до кругольного турніру УНС

Комітет кругольного турніру в Рочестері: перший ряд (зліва): Джан Кучній, Беверлі Дащищак, Френк Кубарич, Волтер Хоптьоний, Ед Брави; другий ряд (зліва): Гелен Паснак, Джо Василишин, Боб Гузар, Ірена Волке.

Рочестер, Н.Й. — Тут відбудуться 17-ті кругольні змагання Українського Народного Союзу. Заплянований цей турнір на суботу, 28-го травня, і в неділю, 29-го травня 1983 року.

Члени турнірового комітету в Рочестері, що його очолює Френк Кубарич, вже почали працю над підготовкою тих змагань і з радістю очікують можливості вітати позамісцевих гостей. Вони бажають доложити всіх зусиль, щоб ці змагання та сполучені з ними товариські імпрези випали ще краще, як усі подібні попереднії.

Для змагунів та їхніх родин зарезервовано п'ядесят кімнат в Дженесі Плаза Голідей Інн у Рочестері. Це приміщення знаходиться дуже близько найбільших рочестерських крамниць, що напевно не обійде уваги жіночих гостей змагань.

Самі змагання будуть від буватися в Б.І.С. Бовл, найкращій і найбільшій залі для гри в кругліу Рочестері, яка є власністю Геррі Плюти. Це син Івана Плюти, який свого часу був широко відомий в українських молодечих організаціях, як активний їх член.

Першого дня змагань в суботу, увечорі, 28-го травня, відбудеться товариська зустріч з танцями, а в неділю 29-го бенкет і роздача нагород.

Щоб ці змагання зробити більшими і кращими як усі попередні, підвищено нагороди до 900 дол. для чоловічої дружини і 500 дол. для жіночої.

Організатори закликають всі відділи УНСоюзу, а зокрема всіх зацікавлених круглями, взяти участь у цих змаганнях.

БАНДУРИСТИ В КАТЕДРІ СВ. ПАТРИКА

Ню Йорк, Н.Й. (Л.Ч.). — Школа Кобзарського Мистецтва під музичним керівництвом Юліяна Китастого і співачка Ляриса Магун-Гурин виступатимуть тут у катедрі св.Патрика, — 50-та вулиця і П'ята авеню, — у четвер, 16-го грудня ц.р., в 7:30 год. вечора у різдвяній програмі.

СВ. МИКОЛАЙ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н.Й. — Станична Старшина Пластової Станиці в Ню Йорку проводить у суботу, 18-го грудня 1982 року, о год. 2-ій по полудні у Пластовому домі, при 144 Друга Авеню від 10-ої год. ранку свято св. Миколая. У неділю, 19-го грудня, від 10 — 2-ої по полудні у великій залі Пластового Дому відбудеться Різдвяний ярмарок пластунок, на який вони запрошують не лише пластунів і пластунок, але також українську дітвору міста Ню Йорку та околиці і все українське громадянство.

ЗАСУДИЛИ НА СМЕРТЬ ДВОХ УКРАЇНЦІВ

Москва. — Як подає із Москви агентство Юнайтед Пресс Інтернешенел з 6-го грудня ц.р., там засудили на смерть двох українців за „співпрацю з німцями".

Яків Островський і Евфимій Сотський отримали кару смерти за те, що вони буцім то причинилися до смерти 258 людей. Вони служили, за повідомленням „Правди", у німецькій поліції в часі Другої світової війни.

Агентство ЮПІ не подає чи цей присуд смерти через розстрілення вже виконано.

Відбувся п'ятий З'їзд членів Коша Старших Виховників ОДУМ

Дітройт, Миш. (ДЮК). — У п'ятницю і суботу, 26-го і 27-го листопада ц.р., тут в приміщеннях української православної катедри св.Покрови, відбувся 5-ий З'їзд Коша Старших Виховників ОДУМ-у в ЗСА. Участь в З'їзді взяли старші виховники з різних місцевостей Америки.

З'їзд відкрив голова ОДУМ-у на Америку Андрій Шевченко, СВП, привітавши всіх присутніх, та попросив о. прот. Нестора Столярчука, настоятеля катедри, перевести молитву. Далішою програмою З'їзду керувала обрана президія в складі інж. Олексій Шевченко, СВП — голова, Тарас Коновал, СВП — заступник голови та Юрій Смик, СВУ — секретар. Рівночасно, протягом З'їзду, працювали обрані комісії: номінаційна — д-р Юрій Криволап, СВП — голова, д-р Анатолій Лисий, СВП, і інж. Олексій Пошиваник, СВП — члени; мандатна: інж. Євген Кальман, СВП — голова, Василь Пономаренко, СВД, і Валентина Петруша, СВУ — члени, та резолюційна — ред. Михайло Смик, СВД — голова, інж. Олексій Шевченко, СВП, і Наталка Коновал, СВП — члени.

Про дворічну працю Головної Ради Коша в подробицях звітував А. Шевченко. Його звіт пізніше був доповнений додатковими звітами поодиноких референтів Головної Ради. Після звітів відбулась жвава дискусія. Перший день нарад закінчився програмовою доповіддю на тему: „ОДУМ сьогодні і завтра — аналіза сучасного стану і напрямки на майбутнє", що її виголосив А. Шевченко. Багато думок, висловлених учасниками З'їзду під час дискусії над звітами та доповіддю, знайшли свій відгук в постановах та резолюціях, які були опрацьовані Резолюційною комісією та прийняті учасниками З'їзду в другому дні нарад.

Праця З'їзду на другий день розпочалась панелем на тему „Політика, ОДУМ та українська громада" з участю трьох панелістів — д-р А. Лисий, А. Шевченко та Ю.Смик. Модератором панелю була Наталка Павленко, СВУ. Панелісти чимало часу присвятили на обговорення таких тем, як деструктивний вплив на українську громаду в Америці, особливо молоді, перевезеного з краю до таборів „політиканства", безідейність багатьох батьків, які в першу чергу дбають за матеріяльні здобутки для своїх дітей, занедбуючи їх національне та громадське виховання, мішані подружжя та втрата дітей цих подруж для української громади, зменшення числа учнів в школах українознавства та негативний вплив цього стану на втримування української мови в щоденній праці з доростом ОДУМ-у, пасивна роля проводу Церкви як на верхах так по парафіях, в допомозі молодечим організаціям у їхній праці з вихованням молоді тощо. Теми, порушені панелістами викликали надзвичайно жваву дискусію поміж присутніми учасниками З'їзду.

Після уділення абсолюторії уступаючим членам ГР Коша, на рекомендацію Номінаційної комісії, З'їзд обрав наступний склад ГР Коша СВ ОДУМ-у на дворічну каденцію: голова — А.Шевченко, перший заступник (організаційний референт) — Тарас Коновал, другий заступник (референт юнацтва) — Наталя Павленко, секретар — інж. Володимир Григоренко, СВП, фінансовий референт — інж. Євген Кальман, СВП, референт зовнішніх зв'язків — інж. Іван Павленко, СВП

(Закінчення на стор. 4)

Громадський комітет відзначування УПА закінчив працю

Ню Йорк, Н.Й. (О.К.). — Тут у четвер, 9-го грудня ц.р., відбудося ліквідаційне засідання Громадського комітету для відзначення 40-річчя УПА. Засіданням проводив голова комітету ред. Василь Качмар, а звітували голова, секретар і касир Ділового комітету.

Д-р Мирослав Прокоп, голова Ділового комітету, подав обширний звіт, в якому накреслив працю Громадського комітету від його постання весною 1982 року. Громадський комітет виконав з повним успіхом намічений плян, який обнімав три імпрези, а саме: виставку документів і фотографій з часів дії УПА, святочний концерт для ширшого громадянства міста Ню Йорку та околиць і наукову конференцію. Усі ці три імпрези пройшли незвичайно успішно та з великою участю і зацікавленням української спільноти. Д-р М. Прокоп зокрема підкреслив надсподіваний успіх виставки, яка стягнула велику кількість відвідувачів впродовж цілого тижня. Звітуючий ствердив, що це завдячується в першій мірі прихильності редакції „Свободи", де появилася окрема сторінка із документальними матеріялами з діяльности УПА як також постійно подавано інформації про працю Громадського комітету. Д-р М. Прокоп при кінці свого звіту подякував усім членам Ділового комітету, а особливо мистцям Л. Гуцалюкові та Б. Титлі за їх великий вклад праці для успіху виставки та двох інших імпрез. Він теж підкреслив неоцінену працю, яку виконав В. Грицин, побільшуючи знімки, що стали атракцією виставки.

Точний звіт з фінансового перебігу усіх трьох імпрез зложив скарбник Іван Дмитрик.

Опісля присутні в числі 15 осіб перевели ділову дискусію, в якій головною темою була справа продовження виставки документів УПА в інших скупченнях українців в ЗСА, а навіть і в Канаді, потреба видання цих документів окремою книжкою, як також публікації доповідей, що були виголошені в часі наукового симпозіюму.

У висліді дружньої вимін думок присутні члени Громадського комітету ствердили, що комітет успішно перевів свої заплановані завдання з повним вирівнянням своїх моральних і фінансових зобов'язань і тим самим може розв'язатися. Члени комітету одноголосно рішили, що треба створити окреме тіло, знову при Об'єднані б. вояків УПА, яке зайнялося б зорганізуванням виставок документів УПА в інших місцевостях і працювало над опублікуванням цих документів окремою книжкою.

КРАЇНИ НАТО УЗГІДНЮЮТЬ СТАНОВИЩЕ ЩОДО СССР

Брюссель, Бельгія. — З'єднані Стейти Америки та їх західньоевропейські союзники погодилися в середу, 9-го грудня, проводити комбіновану політику рішучого підходу до Совєтського Союзу з одночасною готовістю і бажанням досягнути домовлення з новими совєтськими лідерами, якщо вони виявлять таке саме бажання.

Але відносна згода щодо гармонії політичних і військових питань, як повідомили офіційні речники, не завжди була такою під час дводенних дискусій про сільсько-господарські справи на зустрічі представників країн НАТО.

Після закриття зустрічі в п'ятницю та комунікату про політику щодо Москви, державний секретар Джордж Шулц та інші американські представники зустрілися з лідерами країн Європейського спільного ринку, щоб обговорити питання виробництва продуктів сільського господарства.

Міністри НАТО видали спеціяльне повідомлення в четвер, 9-го грудня, в якому підтверджують своє рішення з перед трьох років продовжувати розташування 572 нових ракет середнього засягу поки не буде досягнуто порозуміння з Совєтським Союзом віснсно контролі над озброєнням.

Щодо польського питання, то міністри закордонних справ країн НАТО, беручи до уваги деякі ознаки злагіднення військового стану в останніх днях, сприйматимуть всякі заяви польського військового режиму обережно. Існує побоювання, що польська військова хунта може проголосити лише деякі „косметичні" заходи, залишивши основні напрямки репресивної політики в силі.

Президент закликає до зменшення вирощування зерна

Вашінгтон. — Президент Роналд Реген запропонував американським фармерам плян, згідно з яким вони мали б дістати додаткове зерно, вовну і риж із державних запасів в заміну за те, що в 1983 році будуть управляти лише половину своєї землі. Фармерам буде дозволено ці додаткові запаси продавати або зуживати для своїх цілей, зокрема для годівлі рогатої худоби.

Президент сподівається в що в цей спосіб можна зменшити продукцію збіжжя і збалянсувати постачання і потреби. Президент Реген виявив свій плян в четвер, 9-го грудня ц.р., під час короткої конференції із секретарем сільського господарства Джаном Р. Блаком.

У своїх заходах зменшити вирощування збіжжя і контролювати ціни Департамент сільського господарства вимагав цього року від фармерів затримати 10 відсотків збіжжя призначеного звичайно на посів. Але навіть не цілих 40 відсотків фармерів це зробило, а дуже пригожа для збору збіжжя погода і відповідні хеміні засоби для рільництва були причиною того, що в тому році був рекордовий урожай збіжжя кукурудзи і сойового бобу. З того приводу секретар сільського господарства вже зажадав, щоб фармери в 1983 році затримали 10 відсотків збіжжя призначеного на посів. Теперішній плян Президента, на думку Блака не повинен мати великого впливу на підвишку цін хліборобських продуктів, а коли багато фармерів діятимуть згідно з пляном Регена, видатки Уряду на заготівлю хліборобських продуктів зменшаться від 3 до 5 більйонів долярів річно. У 1982 р. це коштувало понад 12 більйонів долярів. Якщо не буде прийнятий плян Президента, то заготівля тих дарів землі буде коштувати Уряд понад 13,5 більйона долярів у наступному році.

У світі

АМЕРИКАНСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО в Таїлянді повідомило, що 22 дітей, народжених від американських батьків під час війни в Індокитаї, виїдуть ще цього місяця з В'єтнаму, щоб провести Різдво в ЗСА з родичами, яких вони ніколи не бачили. Речник посольства заявив, що це вже третя група американо-в'єтнамських дітей, яким в'єтнамський уряд дозволив залишити В'єтнам і виїхати до ЗСА.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР Гельмут Коль повідомив у четвер, 9-го грудня, президента Карла Карстенса про свій плян дістати вотум недовіря в парляменті наступного тижня і тим відкрити шлях до розпуску парляменту і проголошення загальних виборів 6-го березня.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОН постійно закликала припинити всі випробування ядерної зброї, а в четвер, 9-го грудня, ухвалила три резолюції, які закликають до затвердження відповідного договору про заборону нуклеарних випробувань. Ці резолюції мають форму рекомендації і не є зобов'язуючими.

ПРЕЗИДЕНТ ПАКІСТАНУ Мухаммед Зія Уль Гак заявив у Ню Йорку в четвер, 9-го грудня, що є „познаки гнучкости" в уряді СССР щодо військової окупації Афганістану і що совєтське керівництво може визнати потребу швидкого полагодження афганської кризи.

РЕЧНИК УРЯДУ ЗСА ПОВІДОМИВ у четвер, 9-го грудня, що колишній дорадник Джоу Енляя, заступник міністра закордонних справ Китаю Джанг Венджін буде новим китайським послом у Вашінгтоні.

НІКОЛАЙ ТІХОНОВ, прем'єр-міністер Совєтського Союзу, прибув у четвер, 9-го грудня, до Фінляндії на триденні відвідини та для переговорів про економічні відносини між цими двома країнами і торговельну незрівноваженість у некористь Совєтського Союзу.

ЗАПЛЯНОВАНА ДЕМОНСТРАЦІЯ в столиці Аргентини Буенос Айресі для відзначення дня прав людини ОН була заблькована понад 300 озброєними спеціяльно для боротьби з демократичними поліціями.

КОНТРОЛЬОВАНЕ ДЕРЖАВОЮ агентство Сурінам, повідомило, що спроба військового уряду Сурінаму зробити військовий переворот не вдалася. Шеф армії Дейзі Бутерсе представив спробу перевороту як змову „багатої економічної еліти".

ІТАЛІЙСЬКА ЩОДЕННА газета „Коррієре делля сера" повідомила, що Алі Мегмед Аджа, який відбуває в італійській тюрмі довічне ув'язнення за замах на Папу Івана Павла II 13-го травня 1981 року, заявив судді Мартелля, що болгарська розвідка зорганізувала його втечу з турецької в'язниці, а потім болгарські агенти пропонували йому 1,2 мільйона долярів за вбивство Папи.

В ПОЛЬЩІ ОБІЦЯЮТЬ СКАСУВАТИ ВІЙСЬКОВИЙ СТАН

Варшава, Польща. — Лідер військової хунти Польщі, повідомив у неділю, 12-го грудня, що основні обмеження військового стану будуть зняті до кінця року.

Одночасно ген. Войцех Ярузельські попередив, що нормалізувати ситуацію в країні не можна за одним помахом, а тому уряд збереже у своїх руках деякі необхідні надзвичайні уповноваження, і припинення дії військового стану буде здійстюватися поступово.

„Тимчасове припинення дії військового стану означає припинення дії основних його суворих заходів у кінці цього року", — сказав ген. Ярузельські.

Він також заявив, що інтернування як основна зброя військового режиму, який у певний час тримав в ізоляції понад 10,000 осіб-активістів забороненої профспілки „Солідарність", не буде більше застосовуватися.

Режим буде також практикувати всякого роду „прощення" тим особам, які порушили в той чи інший спосіб постанови військового стану, але лише тоді, як це буде соціяльно оправдано і доцільно".

У своїй промові, яка передавалася по польському радіо і телебаченню, Ярузельські попередив також, що „в Польщі анархія не буде дозволена".

„Хай ніхто в Польщі чи за її кордонами не тішить себе ніякими ілюзіями, що теперішні рішення дозволять нову серію заворушень. Я проголошую це попередження дуже серйозно" сказав Ярузельські.

ДОЛЯ ПОЛЬСЬКИХ ІНТЕЛЕКТУАЛІСТІВ НЕВІДОМА

Ню Йорк, Н. Й. — Члени американського Комітету стеження за приміненням Гельсінкських угод інформують, що досі невідома доля цілого ряду польських інтелектуалістів, які все ще ув'язнені.

До Ню Йорку продістався лист з Польщі з апелем до голови Комітету стеження за Гельсінкськими угодами Джері Лейбер, з апелем рятувати Збишка Ромашевського, саме одного із польських інтелектуалів, арештованих минулого року. Він як член групи дисидентів в Польщі очолював Гельсінський комітет у Варшаві і приготовив звіт про порушення людських прав на терені Польщі. Цей звіт був опісля запропонований на конференції в Мадриді в листопаді 1980 року. В праці „Солідарности" З. Ромашевскі цілий час стояв на сторожі цивільних і політичних прав польських горожан. В липні 1982 року заарештували його дружину, що разом з ним працювала на користь „Солідарности", а З. Ромашевскі заховався і працював у тайній радіовисильні „Солідарности". В серпні відкрили його криївку і арештували. Тепер він стоїть з чотирма іншими членами групи інтелектуалів перед обвинуваченням державної зради, за яку грозить кара смерти.

Голова Комітету стеження Гельсінкських угод в ЗСА інформує, що справу З. Ромашевского вона представила особисто на конференції в Мадриді, як також звернулася до польського уряду дозволити вислати на суд обсерватора-адвоката. Досі ніякої відповіді чи реакції на ці заходи не було.

В Америці

В ТЕКСАСІ ПОМЕР НА УДАР серця, рубаючи дерево на своїй садибі адвокат Леон Джаворскі. Він став широковідомий як прокуратор у справі Вотергейту і президента Ричарда Ніксона. Джаворскі мав 77 років.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ плянує перевірити правдомовність деяких своїх працівників. Перевірку переведуть спеціялісти у відчитуванні поліграфічних машин. В цей спосіб Департамент сподівається зменшити можливості контррозвідки та поширення тайних інформацій військового характеру.

ОКРЕМА КОМІСІЯ ДЛЯ СПРАВ розвідки, що діє у Палаті Репрезентантів ствердила у своєму звіті на 337 сторінках, що СССР вживає велику кількість грошей, часу та людей на те, щоб вплинути на акцію проти озброєння в ЗСА. Однак, стверджує комісія, ці зусилля не мають великого впливу на той рух спротиву на терені ЗСА.

ЗВІТ СПЕЦІЯЛЬНОЇ КОМІСІЇ Военної морської фльоти стверджує, що вживання наркотиків моряками помітно зменшилося від 1980 року. Коли в 1980 році 48,5 відсотка моряків вживали наркотики, теперішня перевірка, яку всі вони мусять перейти, виказує, що лише 28,5 відсотка моряків, які перебувають на суднах, вживають наркотики, а 19,1 відсотка із персоналу, що працює на суші.

В КАЛІФОРНІЇ ПОВАЖНО ЗАХВОРІЛА жінка, яка затруїлася пілюлями Анасину, в яких знаходився ціянкалій. Остаточно ще не прослідженo чи справді пілюлі були затруєні, але тому, що Анасин виробляють в таких капсулках як Тайленол, така можливість є зовсім правдоподібна.

КАЛІФОРНІЯ СТОЇТЬ ТЕПЕР ПЕРЕД можливістю дефіциту у висоті від 1,5 до 2,4 більйона долярів. З того приводу розглядають там можливість підвищення податків, яке дало б 1 більйон долярів на існуючі борги.

ЧОТИРИ ФЕДЕРАЛЬНІ агенції мусять заплатити тепер 16,000 долярів відшкодування трьом американським журналістам і двом технічним робітникам за те, що забрали в них документи і книжки, які вони привезли рік тому з Ірану. Всі вони були в Ірані, щоб підготовити спеціяльну програму для телевізійної сітки Сі-Бі-Ес і при повороті до ЗСА агенти ФБІ відібрали у них передруковані в Ірані папери, що їх знайшли в американській амбасаді після її зайняття в 1979 році.

В ТЕКСАСІ АРЕШТУВАЛИ 23-річного сина Джеймса А. Бейкера, що тепер є шефом штабу Білого Дому. Джан Бейкер торгував маріхуаною і його звільнили за окупом 10,000 долярів.

ДЕМОКРАТИЧНІ ЧЛЕНИ ПАЛАТИ Репрезентантів накреслили вже плян в який спосіб дати працю 300,000 безробітним при будові публічних доріг та інших середників транспортації.

ГУБЕРНАТОР НЮ ДЖЕРЗІ ТОМАС Кейн підписав доручення, яким від 1-го січня 1983 року будуть зредуковані на 3 відсотки бюджети стейтових департаментів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

ЮНЕСКО ОБМЕЖУЄ СВОБОДУ ПРЕСИ

На днях двотижнева конференція ЮНЕСКО, спеціяльної аґенції ОН, що має поширювати загальне знання і освіту, прийняла ,,хартію пресового ордену", який недвозначно обмежує свободу західньої преси та її представників в різних країнах Третього світу.

Не зважаючи на це, що країни Заходу і Японія вплачують 65 відсотків до однобільйонового річного бюджету ЮНЕСКО, вони, на жаль, не виявили досить наглядної опозиції проти цієї хартії, яка майже в цілості звернена проти преси країн Заходу, а передусім проти американської преси.

Директором ЮНЕСКО є Амаду-Магтар М'Бов, сенеґалець з походження, що зумів зробити з ЮНЕСКО ,,резервуар думання", яке він старається використати для творення нових пресових ,,законів", що мають обмежити діяльність західньої преси, впроваджуючи ряд цензурних обмежень.

Щобільше, як подають поінформовані спеціялісти про справи ЮНЕСКО, директор М'Бов має на думці далекойдучі пляни — створення Нового світового економічного ордену, ціллю якого буде ,,розподіл" індустріяльних багатств поміж сотнею бідних і промислово-нерозвинених країн світу.

Із тими новими ,,теоріями" директор М'Бов домінує над усією діяльністю ЮНЕСКО, яка є найбільшим світовим видавцем, видаючи нову книжку чи іншу публікацію кожного дня в році. В цьому році ЮНЕСКО відбула 240 міжнародних конференцій. Через прямий доступ до крайових бібліотек, університетів і шкільних систем — за винятком, очевидно, більоку СССР — ЮНЕСКО має величезний вплив на уми мільйонів людей по цілому світі. Треба додати, що головним культурно-виховним референтом при ЮНЕСКО є совєтський ,,учений", і хоч Америка вплачує до ЮНЕСКО 600 мільйонів долярів річно, вона не має там представників на вищих позиціях, як рівнож не мають їх інші країни Заходу та Японія.

У результаті ЮНЕСКО стала важливим інструментом поширювання фальшивих надій, що найшвидший шлях до збагачення убогих економічно кран є домагатися, щоб західні країни Заходу ,,поділилися" з ними своїми багатствами і технологією.

Подібно як Совєтський Союз, користується дешевими кредитами Заходу, щоб фінансувати своє зброєння так ЮНЕСКО користується дотаціями західніх країн, щоб підміновувати ті економічно-культурні основи, на яких Захід зумів збудувати свої успішні економічно-політичні системи.

Треба згадати, що директор М'Бов бував в Україні, і після повороту до Женеви і Парижу, він звітував про ,,буйний розвій української культури" в Совєтському Союзі.

Як тому зарадити? В першу чергу, представники країн Заходу в ЮНЕСКО повинні домагатися більш впливових становищ, з яких вони могли б більш успішно паралізовувати просовєтську дільність ЮНЕСКО, як теж вони могли б покласти край намаганням ЮНЕСКО контролювати пресові органи та кореспондентів країн Заходу, які вплачують великі дотації для річних операцій ЮНЕСКО.

Іван Кедрин

ВІЛЬНА ЛІТЕРАТУРА НЕ ЗАСНУЛА

Проголошення висліду 6-го Літературного Конкурсу Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка в Чикаго й роздача нагород в Українському Культурно-Освітньому Центрі в Ебінґтоні, на передмісті Філядельфії, 4-го грудня ц.р., це була подія варта того, щоб присвятити їй кілька окремих уваг. Вона варта того щоб підкреслити її значення, яке далеко виходить поза межі одного міста, однієї країни і тих осіб, які безпосередньо причинилися до її постання. Адже література — це поруч із наукою і мистецтвом одна з головних складових частин культури і коли розвивається література, то це наявний доказ, що не завмирає культура. Коли тепер переживаємо такий трудний, важкий, може навіть трагічний час, що в Україні режим наставлений на національний ґеноцид, бо на перетворення української нації в один ,,радянський народ" з російською культурою і мовою, і коли вільний український світ у діяспорі виставлений на невідхильний тиск природної асиміляції, то наявні докази розвитку української культури, в даному випадку її літературної частини, це добрий, це надзвичайно милий доказ, що ми, як культурна нація, живемо і ростемо.

Будьмо щирі: тому 20 років, коли в Україні покотилася славетна хвиля Шестидесятників, що їхнім співцем став Богдан Кравців, (за що плюгавили його в совєтських пропаґандивних рептильках) — тут песимісти твердили, що за двадцять років замовкне творче літературне слово українців у діяспорі. Аж ось почули ми на тому Вечорі, що в 6-му Конкурсі взяли участь 35 письменників з чотирьох континентів і, що між 45 творами, надрукованими у 1981 році, що їх розглядало жюрі, були й твори письменників з-поза Залізної завіси. Приявність учасників конкурсу і творів, що їх розглядало жюрі, це найперший великий позитив.

Наступним поважним позитивом, на який треба звернути увагу, це суми, роздані нагородженим творам, чи пак їхнім авторам. Підрахувавши роздані нагороди за звітом проголошеним у ,,Свободі" (ч. 232 з 8-го грудня 1982) — роздано готівкою 16,000 долярів. У порівнянні з сумами, що їх дають на подібних американських конкурсах, це звичайно дрібниця, але порівнюючи із бідними нагородами, що їх роздавало перед останньою війною наше славетне Товариство письменників і журналістів ім. Івана Франка у Львові (ТОПІЖ) — то це таки поважні гроші. І коли читаємо, що деякі одиниці і деякі установи дарували на цю ціль по 750 (д-р Зенон Петеш), 1,500 дол. (,,Українська Щадниця" в Чикаго), чи й 1,750 дол. (д-р Микола Ценко з Філядельфії), то треба на їх адресу тільки сказати: ,,спасибі".

Треба сказати ,,спасибі" таким жертвенним одиницям — філантропам, які стають тут, у вільному світі, душею таких конкурсів, здаючи собі справу з їхньої ваги для української культури, для цілої нації. Таких ентузіястів цієї справи, як Маруся Бек із Дітройту і д-р Адам Антонович з Чикаго — не багато, але вони, славити Бога, є і їхня наявність подає надію, що вони, може надхнуть своїм прикладом і інших, молодших за себе, таких українських поселенців у діяспорі, які — всупереч їхнім власним сподіванням — доробилися тут поважного гроша, частина якого повинна піти й на українську культуру. Прегарним моментом цього і попередніх та подібних їм літературних конкурсів є факт, що вони охоплюють світський і духовний світ і не знають ані віровизнаневих ані партійно-політичних різниць між всіма тими, які причетні до тих конкурсів, як меценати, жертводавці, організатори, автори. Всі воєдино прагнуть розвитку української культури і тісі її складової частини, якою є література.

Один важкий сумнів налягає на душу. Меценати, члени жюрі і автори — це все зрілі українські люди середущого чи старшого віку. Між нашою молоддю є багато які володіють українською мовою, але більшість із них знає тільки так звану розмовну мову, німці називають це ,,кюхеншпрахе", кухонна мова. Проте є й такі, які цікавляться розвитком літературної мови. У різних американських високих школах є катедри української мови, є заслужені першорядні професори й професорки. В останніх тижнях професором української літератури у Ґарвардському університеті став, мабуть, найкращий шевченкознавець, Юрій Ґ. Грабович. Не може бути, щоби вони між своїми студентами і студентками не мали також таких талановитих українських молодих людей, які — тепер чи згодом — самі почали б творити. Бо тільки тоді збережеться українська література серед українців на поселеннях — не завдяки меценатам, організаторам, ентузіястам, а завдяки творцям. Це напевне була мрія усіх учасників того Літературного вечора у Філядельфії, приявних там високих духовників і літературознавців з Америки і Канади, і врадуваних авторів, що їх твори нагороджено. Кожний і кожна з них знайшли у тому признанні їхньої творчости підбадьорення до дальших творчих зусиль.

Але найбільшою журбою є — чи вони матимуть наступників у молодшому поколінні українських письменників і письменниць, тих, які піднеслись вище знання ,,кухонної" української мови, якою можна розмовитись із членами родини, але не можна писати літературного твору. Мрія всіх нас, щоб молоді люди знайшли у собі снагу і бажання писати українські вірші, римовані й білі, ескізи, нариси, оповідання, повісті. Літературний вечір 4-го грудня у Філядельфії був своєрідним чудом — коби такі чуда траплялися більше, також з відмолодженим складом осіб за почесним столом і між авдиторією.

Чорні на білому квіти

При кінці листопада 1982 року в Ню Йорку відбулася мистецька виставка Христини Головчак-Дебаррі. Виставку уладила Галерія ОМ УА.

Знана вже зі своїх попередніх виставок в українському середовищі, Христина Головчак є продуктивна в ділянці чорно-білого мистецтва. Її дереворити і лінорити досить великих форматів заповнили дві залі галерії. Стиль усіх творів предметний, на перший погляд реалістичний, але в дійсності упрощений і легко примітивізований. Такий стиль загальноприйнятий в сучасній українській графіці, можна вважати спадком по добі модернізму, коли примітивне мистецтво (як — японські дереворити, африканська скульптура) стало взором, гідним наслідування.

Ця мисткиня не дуже дбає про правильні пропорції людини або про перспективу (як видно, наприклад, навіть з ілюстрації до каталогу), але і не входить в ніякі сумнівної вартости деформації, що були б для декого спокусою показати більше „модерний" підхід. У загальному вона залишається у межах естетичного смаку і виконує свої стилізовані рисунки у графічному матеріялі з щирістю і розмахом молодости, а також із значним технічним досвідом. Її широко закроєна тематика обіймає рослини, тварини і людей. Найліпше відчував вона рослинні форми і квіти, які виконує з прецизією і елеганцією. Ця природна емпатія меншає у тваринах, яких небагато, і у численних людських постатях, усіх одягнених в ґуцульську одежу, що дає творам популярний український характер. Крім конвенційних і сентиментальних ідей деякі композиції з людьми виражують глибше відчуту і пережиту інтуіцію.

В загальному виставку треба вважати позитивним осягом мис кині, яка, при відповідній праці над собою, може зайняти місце серед інших майстрів українського чорно-білого мистецтва.

Любомир Кузьма

Картини Ірини-Гомотюк-Зелик

Малювати безпосередньо з природи, без сумніву, дає маляреві емоційне відчуття об'єкту. Природа, як живе джерело, дає маляреві таку силу інформацій, що змушує його бачити об'єкт в більше особистий і селективний спосіб. Метода малювання „на місці" дає маляреві до використання куди більшу кількість форм і силу кольорів як малювання в студіо чи будь-яке уявне джерело.

Це відчувалося на виставці Ірини Гомотюк-Зелик, яка відбулася в днях від 7-го до 14-го листопада в Ню Йорку.

Для Ірини малювання в природі є інелектуальним процесом, який пов'язаний дотично зі специфічним об'єктом, який вона зображує. Уважно обміркувати кольор, передумати форму, стиль і композицію — для неї є таке важливе як саме відчуття краєвиду. Тому в картинах Ірини є помітне її намагання передати краєвид безпосередньо, так як він створений, але вона користується краєвидом як засобом до вислову своїх власних естетичних почувань.

Краєвиди, які особливо приваблюють Ірину — це околиці Ґантеру та Союзівки в горах Кетскіл. Комбінація гір, скель і води — це ті елементи, якими мисткиня користується у формуванні свого малярського вислову. Безпосередні лінії, добра гама кольору і різноманітність площ — це її позитиви.

На виставці були також урбаністичні краєвиди з Італії. Подібні картини ми оглядали на останній виставці Михайла Мороза. Михайло Мороз — це єдиний пейзажист, який мав і має вплив на малярські праці Ірини. Від Мороза вона навчилась як реаґувати на форму, кольор і світло в природі, бо він майстер пейзажу. Але в Ірини власне мистецьке чуття. Бо коли Мороз бачить гори, скелі і небосхил як силу енергії в природі, схоплені у взаємному ритмі, картини Ірини по суті — поетичні, а за формою і стилем далеко лаґідніші. І коли подекуди виступає подібність кольору, то цей факт не міняє оригінальности її малярських праць. Передусім в мисткині замітний постійний поступ. Є велика різниця між її працями на попередніх виставках, а — останню, а це свідчить про її присвяту до свого малярського замилування.

На особливу увагу заслуговують на картинах Ірини — квіти. Вони свіжі і спонтанні, і крім доброго кольору, насичені вправленими мазками пензля. Композиційно добрі, хоча не завжди переконливі (зайве вміщування овочів і драпери), але цього можна легко позбутися. Головне те, що квіти на картинах Ірини по суті речі — це вже завершене мистецтво. Викриваючи їхню форму, шукати за неіснуючим кольором — це те саме, що бути у безпосередньому змаганні з природою, а це не конечне для мистецтва.

Богдан Титла

Л. В-а

ЯК УБЕРЕҐТИ СЕБЕ ВІД НАПАСНИКА НА ВУЛИЦІ І ВДОМА

Цікаве інтерв'ю зі знавцем кримінальних справ подав журнал ,,Ю.С.Нюз енд Ворлд Ріпорт" з грудня 13-го, в якому Айра Ліпмен, 42-річний автор книжки ,,Як уберегти себе від нападу злочинців" говорив про це. Він очолює приватну фірму у Мемфісі, що пильнує справ безпеки тих, хто шукає охоронної допомоги в цієї фірми за винагороду.

Цей знавець каже відразу на початку розмови, щоб американці не заколихували себе ,,заспокійливою статистикою", що начебто відсоток злочинів на вулицях ЗСА зменшився в першій половині цього року на 5 відсотків, як подало ФБІ. Навпаки, злочинність зростає всупереч начебто логічним передбаченням, що вона мала б зменшуватися, бо ми вступили в декаду, коли відсотково стало менше молодих людей і підлітків серед населення, а історично якраз ця група американців найбільш відповідальна за поповнення злочинів.

Щодо питання про безпеку дому чи мешкання, відповідь була, що кожний і кожна мусять щось робити, щоб охоронитися від вломника. Це і обов'язкові добрі замки на двері і ,,вічко", вставлене в двері, щоб можна було бачити, хто є з другого боку дверей; а навіть система ,,вокі-токі" з сусідами, бо телефонний дріт може бути урізаний, коли вломник плянує заздалегідь напад на даний дім.

Добрим ,,сиґналом" проти вломника є також будь-яка собака, не обов'язково сторожевий пес. Навколо окремих будинків на провінції добре мати загороду-тин, де фіртка замикається, бо вломники звичайно є в поспіху. Не зле мати різні промислові системи алярмів, які є на вибір для всіх і вся, і коштують від 200 дол. і вгору до 10,000 долярів. Мудро також не тримати вдома дорогоцінних речей, радить Ліпмен,—а мати їх у переховних місцях, у таких, як банки та інші інституції, що пропонують надійне переховання цінностей. Є звичай у заможних людей навіть оголошувати на входових дверях до свого помешкання чи дому наліпленим написом, що ,,всі коштовности є поза домом у надійному місці переховування..." Зовнішнє ясне світло навколо дому також вказане. Для цього найкраще надається т.зв. ,,содіюмвейпор" моделя. Надвірно світло слід лишати на цілу ніч. Натомість у самому будинку чи мешканні не слід мати ніякого світла вночі, бо адже ніхто не хоче влегшувати вломникові орієнтацію, де що в помешканні стоїть. Ліпмен каже, що нехай краще злодій переверне з гуркотом лямпу чи якусь іншу річ, яка, падаючи, наробить шуму, бо це напасника може навіть налякати і спонувати до втечі.

Він не дуже дораджує сполягати у самообороні на вогнепальну зброю, бо звичайно нема досить часу її вжити. Крім того в разі пострілення вломника треба буде доводити на суді, що стріляв нападений ,,у обороні власного життя", а це не завжди можна легко довести як це не дивно в американському судівництві (яке уникає ,,скриводити" злочинця ,,неконституційно"). Це саме стосується і хемічної зброї т.зв. ,,мейс", коли напасник, скалічений цим охоронним засобом, може подати на вас у суді на грошове відшкодування, а тоді є так, як у приказці: ,,за моє жито та мене й бито"; подібне можна сказати і про новий спосіб охорони себе від напасника за допомогою електичного струму. Крім усього цього, вломник може мати високоякісний револьвер і вжити його значно швидче й успішніше проти своєї жертви, заки вона зможе оборонитися.

Про крадіжку авт А.Ліпмен сказав, що половина всіх вкраденних авт мала ключі, залишені водієм авта через недбальство в авті. Тож треба завжди ключі брати зі собою, а авто обов'язково замикати навіть якщо виходиться з нього ,,на хвилинку".

Хто найчастіше стає жертвою нападу на вулиці? Відповідь: найбільш різноманітна група людей, не лише старі люди. Якщо хтось іде на закупи і одягає на себе гарну одіж з годинником і коштовними оздобами, така особа відразу є прицілом злодія чи бандита. Тому не слід приваблювати до себе нічию увагу в такому разі. Добре також зменшити можливі втрати в разі грабунку: не мати при собі багато готівки (але мати яких 20-25 долярів все таки, щоб грабіжник на вас ,,не загнівався" і не підколов ножем. Якщо все таки хтось мусить мати при собі значну готівку, то не варто тримати її в одному місці. Не треба носити зі собою щоразу кредитових карток, хіба що мається якраз намір на них щось конкретного купувати в той саме час. Коли наступає темрява, ліпше жінці (будь-якого віку) не йти

(Закінчення на стор. 4)

ЕКСПЕРТИ БОРОТЬБИ З АЛЬКОГОЛІЗМОМ твердять, що найбільше успішним є випадки, коли лікуванню піддається ціла родина і тоді є кращі надії на довготривале вилікування.

Докія Гуменна

СКІЛЬКИ ЗАГЛЯДИТЬ ОКО

(Онтарійські краєвиди)

I.

— Ще ніколи не жилося нам так добре, як тепер! — не раз і не два можна почути від Антона. А його дружина Надя розвиває цю коротку ,,формулу" так широко, що хоч-не-хоч, а погоджуєшся.

Справді, погляньте навколо. В усі сторони світу — краєвиди далеких і близьких лісів, прерій, озер-річок...Цей хутір закутаний молодими власноручно насадженими деревами. Десь у їхній ґущавині заховалася пасіка, а навколо, скільки заглядить око, буяє оргія найрізноманітніших квітів. Едем для бджіл. Цвіте усе ціле літо. Одні квіти відцвітають, а другі розцвітають.

Починається квітуванням кущів. Глід, черемха, порічка, малина, бузина... За ними поспішають відцвісти яблуні й груші. Потім іде дефіляда квітів: конвалія, півонія рожа, троянда, кульбаба, гвоздика, дельфінія, рута... лілея, деревій, звіробій, липа... І так парада квітів не кінчається аж до осени. Бджоли мають де збирати мед, це ж задля них все оце росте тут своєвільно, без втручання косарки чи якої іншої напасти. Навпаки, Антін ще й гречку сіє для бджіл, а коли вона перецвітає, переорює та в цьому ж сезоні сіє другий раз...

Цей карнавал квітів... Він же одночасно й океан духмяно-цілющого повітря, аромат його не піддається описові й у ,,контейнер" його з собою не візьмеш. Всі вітаміни відразу летять тобі просто в легені й очищують їх від усяких мікробів, вірусів та інших заразок...

Може для цього повітря варто було відмовитися від упорядкованого дому в Торонто, переселитись у цей степ-прерію (найвищу точку в Онтаріо, понад позем моря яких 500 метрів) та з огидою згадувати про ,,торонто-полюшен"?

А втім, ці квітолюби нічого не втратили: серед океану квітів стоїть їх дім цілком міський, електрифікований до дрібниць, електрикою огріваний. А в домі цьому зберігаються такі скарби, яких і в деяких мультимільйонерів не побачиш.

Якби сказати найближче до істини, то це — одна суцільна бібліотека. Всі стіни у кімнатах заставлені полицями, а на полицях — безконечні ряди книжок. Приказку ,,Скажи мені, хто твій друг, я тобі скажу, хто ти" можна перефразувати так: ,,Скажи мені, що ти читаєш, я тобі скажу, хто ти". Так отже на найпочеснішому місці у найбільшій кімнаті, що так і зветься ,,бібліотека", стоїть славістика все те, що зібрав у цій галузі сам господар, Антін Васильович, бо й сам він славіст із освіти та покликання. За цим ідуть збірки з історії, археології, літератури (української, перекладної, світової), біографії визначних людей, новинки з політики, з економіки... Енциклопедії.

В інших кімнатах — монографії про світових та українських майстрів, розкішні видання про історію цивілізації, про загинулі старовинні культури... У третьому місці — збірка модерних філософських течій.. езотерика... поточні ,,бестселлери"... Надходять і поточні журнали (канадські, американські, італійські, югославські тощо), всі вони роками зберігаються... (Шкода викинути й нема вже куди подіти).

Окрема бібліотека — медична, —вгадайте, хто Надя. Ці медичні підручники й довідник мають свою окрему кімнату. А ближче до кухні довгими рядами стоять розкішно ілюстровані видання ,,Лайфу", окремий том про кулінарне мистецтво кожної країни світу. Тут можна довідатись, які страви готують полінезійці, французи чи там у Індії, у Китаї, Єгипті... А щоб не відірватися від реального ґрунту, то напохваті лежать посібники, як виготовляти вино з різноманітних ягід. А це з тієї причини, що в цій хаті без вина не снідають, не обідають, не вечеряють. Вина свого власного виробу!

Хто пив вино з кульбаби? Надя вміє робити. Взагалі, кульбаба, таке непоказне собі зілля, тут у великій пошані. Росте воно скрізь під ногами: в городі, біля хати, на стежках... і має багато корисних властивостей. Інші культивують цілі плянтації кульбаби, вживають її як салату тощо, — а ми не знаємо яке то добро... Ось почастують вас якоюсь загадковою стравою і ви не знаєте, чи то жаб'яча ніжка, чи може які китайські черв'яки. Ні, це смаження із цвіту кульбаби. Іншим разом за жабку приймаєте смажений цвіт жовтої лілеї, що ото так щедро цвіте навколо... Отакі чудеса пропонує ота світова кулінарія!

Але найпочитніший чи пак найпрактичніший довідник — ,,Ліки навколо нас" Кархута. Ото з неї найбільше черпається знаття про лічничі зела — таки справді навколо нас.

Отже... Хоч це й прерія, сто миль на захід від Торонто, із лісами, озерами, річками, але й багатюща книгозбірня, де нагромаджено чимало утворів людського духа. І вона весь час росте. Майже щодня пошта приносить книжки та журнали, газети. Українські, англомовні, хорватські... А не промине й місяця, як цих книголюбів тягне до обридлого Торонто, щоб понишпорити по книгарнях. Щось може є новеньке? Вже їх знають, їм відкладають новинки, вони привозять додому нові торби з друками, бібліотека росте, розпирає стіни...

По правді, то цей дім можна б назвати ще музеєм образотворчого мистецтва. Бо стіни, де тільки можна (у коридорах у простінках, на сходах тощо) завішані картинами сучасних майстрів. (Глущенко, Вирста, Яблонська, Бутович, Кричевська-Росандич, Мороз...) . Одного тільки Гніздовського (в оригіналах) я налічила щось із 30, а ще, кажуть мені, є картини у сховку. Картина ,,Поле", що тут висить, це в дійсності ця сама фарма, краєвид із цього вікна, коли вона ще не обросла деревами. Тоді ціна її була не така, як тепер... Зберігаються тут і олійні картини ще з Заґребу, яких більше нема ніде...

Огляд дому в онтарійських преріях був би неповний, якби ми не згадали ще одну залю-,,джунґлю". Отак на поверсі Надя розвела собі ліс із екзотичних рослин: філяндронів, бананів, пустельних кактусів, пальм... Зимою й літом тут зелений сад, широкі, суцільно скляні вікна навіюють ілюзію, що стін нема. Світла багато, краєвид на річку та ліси, на прерії...

Хоча ці книголюби-квітолюби-мистецтволюби й не числяться з витратами на мистецтво та на книжки, хоч вони — меценати-фундатори Українознавчої Катедри при Оттавському університеті, — в дійсності на себе витрачають вони до тонкої межі скромно. А як це в них виходить? Бо тут плекається ось така ідея: здоров'я (не лише духове, а й фізичне) витворюється й підтримується не лише бальзам-повітрям, не лишень ,,зелами навколо нас", а й працею біля землі. Так, оце все, що з'являється щодня на столі, воно вирощене на ґрядках власними руками. Із власного городу урожай, власноручно виплеканий, заготовляється на цілий рік, у запас, не треба купувати. Краще книжку... А для запасу є аж два електричні морозильники, величезні скрині.

Але мало того. Все, що родить, визріває, що зібране, —воно тут же й роздається щедрою рукою всім, хто нагодиться. Бо тут діє ще й така філософія: ,,Той, хто дає, ніколи не збідніє". Десь-звідкілясь несподівано приходить поповнення надщербленого бюджету — і ще й більше, ніж роздано... Це вже такий якийсь у природі закон, — переконана Надя. Виходячи з цього переконання, вона й діє. Ось приїхали які гості (а їх тут густо, одні від'їждають, інші прибувають)...Вже Надя напихає багажник у авті гостейтим що саме тепер дозріло: чи то буде ревінь, чи то листки троянди, чи молода картопля... А як бачиш, що багажник бронзового авта відкритий і туди зносяться усякі речі (наприклад, відра з учора зібраним медом), то це значить, що ми до когось ідемо. Пристрасть усе роздавати негайно, як з'явилося, доходить до того, що навіть щойно нарвані у промисловому саду вишні, де треба було вилазити високо на драбину, а може й упасти з драбиною разом, навіть усе це здобуте з ризиком відразу роздається, вже наперед призначено... Тільки боронь, Боже, запитати — скільки ви самі заплатили!

Деякі гості, що не вилазять із міських кварталів рік-у-рік, щиро захоплені цим хутором. Природа, безпека... Навіть така дрібниця, ,,екзотика" для міської людини: ідучи до пасіки чи на город, господарі й хати не замикають тільки кладуть навпоперед мітлу на дверях... мовляв, ми вдома, шукайте нас... — Гарно! Алеж це влітку... А як зимою? Чи засипає вас тут снігом? Чи не нудно? — Ці наївні запитання викликають усмішку в господарів. Ніколи! Та взимку тут ще краще, ніж влітку! Така краса навколо, що не надивишся! Повітря гостре, бадьористе... А сніг? Ми живемо в цивілізованій країні, якщо випаде сніг, то відразу проходять снігоочистні машини. Нема ніякої проблеми...

(Продовження буде)

СОЮЗОВЦІ! ДОБІГАЄ ДО КІНЦЯ РІК 1982 І ТОМУ РАДИМО ВСІМ ЧЛЕНАМ УНСОЮЗУ ВИКОРИСТАТИ СПЕЦІЯЛЬНУ НАГОДУ ПОДВОЇТИ ТЕПЕР В ГРУДНІ СВОЄ ЖИТТЄВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН У ВІЦІ ВІД 0 до 65 РОКУ ЖИТТЯ. ТА АКЦІЯ ТРИВАЄ ЛИШЕ ДО 31-го ГРУДНЯ 1982 РОКУ.

„Вечір пісні й слова" в Баффало

Баффалівський 49-ий Відділ Союзу Українок назвав „Вечором пісні й слова спонзорований ним в Баффало виступ мистецького ансамблю, що його творять прибулі відносно недавно мистці з України. Ансамбль складається із більше осіб, але до Баффало загостили тільки три—Евеліна Белюць, Леонід Вербицький і Олексій Журба. Їхній виступ тут відбувся у неділю, 21-го листопада ц.р..в день св. Архистратига Михаїла (за старим календарним стилем), в залі української православної церкви Св. Трійці.

На програму виступу склалися пісні, поезія, гуморески та веселі сценки. Переважали пісні. Тим самим виступ згаданих мистців можна і слід назвати концертом.

Українська громада в Баффало не перша, до якої загостили згадані мистці з концертом. Деякі українські громади в ЗСА мали щастя гостити їх у себе раніше. Про їхні концерти в інших місцевостях появилися вже навіть згадки—і дуже прихильні—в українській пресі в діяспорі. Тим самим згадані мистці стають щоразу більш популярними і здобувають собі зовсім заслужено признання і високу оцінку своїх концертів зі сторони відвідувачив цих концертів. Кожний черговий рецензент концертів цих мистців напевно погоджуватиметься з опінією своїх попередників, до якої прихилюється і автор цього допису. Все ж таки хочеться докинути і декілька власних думок.

З підбору матеріялу для концерту видно, що мистці мали в пляні зробити свій концерт „дзеркалом душі народу і країни", як писав у своїй „Оді до пісні" український поет Роман Купчинський. І їм це вдалося. Безперечно, покищо тільки частинно, бо годі одним концертом віддзеркалити все багатство, всю красу української пісні, українського поетичного слова. Важливо те, що наші мистці мають в руках ключ до української пісенної (і музичної взагалі та до української поетичної скарбниці. Мають теж і ключ до скарбниці українського тонкого гумору. Вони знають, як складати програми своїх концертів і мають, так би мовити, свій архітектурний стиль у побудові програми.

Програму концерту, про який мова, мистці, згідно зі своїм стилем склали так перша й остання точка послужили їм за рами, різблені українським патріотизмом. Програма почалася глибоко-патріотичним віршем сучасної української поетеси Ліни Костенко „Княжа гора", а закінчено її поемою поета-повстанця Марка Боеслава (УПА) „Галка". Героїня поеми Галка, теж повстанка, віддала своє юне життя за батьківщину. Вбила себе власною рукою, щоб не попасти в руки ворога.

Обидва поетичні твори продеклямувала Евеліна Белюць. На тлі поеми „Галка" проспівала вона ще три пісні , присвятивши їх Української Повстанській Армії. Дві з них—„Сходить місяць" і „Зірвалася хуртовина"—це повстанські пісні. Третя, „Мальви"—це композиція Володимира Івасюка. У ці рамки була вкладена решта різнорідної програми, з якої пробивалася і туга матері за розкинутими по світі дітьми (пісня „Лелеки"), і сповідь Марусі Чурай (уривок поеми з тою же назвою Ліни Костенко), і „чар палкий кохання", коли висловитися словами Романа Купчинського („Мереживо кохання", композиція з пісень Володимира Івасюка і поезій Ліни Костенко), і „плач" новітніх невільників за дротами табору в Ріміні—пісня Степана Гуміліовича „Не прийде вона" тобто весна.

Для відпруження у програму вставлено кілька веселих речей: сценку із п'єси Григорія Квітки-Основ'яненка „Сватання на Гончарівці", скетч „Прощання дивізійника" за Селепком Лавочкою і кілька гумореском. З останніх назву забарвлену сатирою гумореску „Село". В ній автор Павло Глазовий висміяв сільського бюрократа, який з погордою відні ся до селянки, що прийшла до сільради зі скаргою, що їй вкрали корову. Селянка покликалася на свого брата, який поступово піднімався щораз то вище по партійній драбині. За кожним разом, коли голова сільради дізнавався про повищення брата селянки з „героя" ставав плазуном. Вкінці, коли довідався, що брат попав у ЦК партії, дав селянці свою корову.

Виконавцями програми, як уже згадано, були три особи. Ролі їх були поділені точніше, розмежовані. Вокальну частину разом із читанням поетичних творів перебрала на себе Е.Белюць. В одному й другому відношенні, тобто і як співачка, і як мистець слова, виявила вона свій непересічний талант. У неї гарний приємний голос, її інтерпретація пісень і поетичних творів без закиду Вона співає і говорить, можна сказати, усім своїм єством. Важливим для мистця сцени є вміння створити під час виступу контакт з глядачами чи слухачами. Евеліна Белюць цю прикмету має.

Музична частина належала Леонідові Вербицькому. Він акомпаньював Е.Белюць у всіх її виступах, сам—при власному акомпаньменті—проспівав своєї композиції пісню „Чари чорних віч". З уст Евеліни Белюць публіка довідалася, що Леонід Вербицький має за собою багатство музичних творів і творить дальше уже свобідно по власній вподобі.

За веселу частину відповідав Олексій Журба. Звеселяв він публіку кількома гумореcками, а крім того, брав участь у сценічних картинах. Один жарт розповіла Евеліна Белюць.

Всі названі мистці—це молоді ще люди, повні творчої наснаги і, головне не позбавлені бажання до дальшої творчости. Свого творчого шляху вони ще не закінчили він стелиться ще далі перед ними. Тож нам, які користатимемо із їхньої праці, годиться за українським звичаїм скласти їм побажання: щасливої вам дороги, труді вники на полі української культури.

Програмою керувала секретарка і пресова референтка 49-го Відділу СУА Неоніля Стецьків. По закінченні концерту Е.Белюць попросила на сцену голову цього Відділу Оксану Салдит і Неонілю Стецьків, щоб подякувати їм за всі труди, пов'язані із влаштуванням концерту.

Від себе додам, що тих трудів було не мало. Управі 49-го Відділу СУА слід висловити признання і за труд, і за те, що відважилася влаштувати в Баффало цього роду імпрезу. А імпреза під кожним оглядом була вдалою.

Михайло Лоза

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.

СПЕЦІЯЛЬНІ НОВОРІЧНІ ІМПРЕЗИ

П'ятниця, 31-го грудня:
9-та год. веч. — 2-га год. рано

ТРАДИЦІЙНА ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ

Стрій вечірній

КОКТЕЙЛ • БУФЕТ • НАПИТКИ • ОРКЕСТРА

$45.00 від особи — дорослі • $20.00 від особи — студенти

Популярна оркестра з Чикаґо
ВОДОГРАЙ
гратиме в п'ятницю і суботу

Субота, 1-го січня: 8-ма год. веч. -1-ша год. рано
НОВИЙ РІК

ВЕЧІР МОЛОДИХ ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ

Щиро запрошуємо на цю небуденну імпрезу, де зможете поробити нові знайомства та нав'язати контакти з професіоналами.

ЗУЗСТРІЧ-ЗАБАВА • НАПИТКИ • ПЕРЕКУСКА
$12.00 від особи.

Замовлення та інформації: (212) 288-8660

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО
УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КОМІТЕТ „СПАДЩИНА"
І ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, Дім Українського Визвольного Фронту

П'ятниця, 17-го грудня 1982 року, о год. 7-ій веч.

„ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ"

Д-р ОЛЕКСАНДЕР ДОМБРОВСЬКИЙ — доповідь: „За правильну інтерпретацію ранньо-історичного процесу Східньої Европи".

Д-р ФРАНК СИСИН — доповідь: „Сучасний стан української історичної науки на Заході".

Д-р СОФІЯ РАБІЙ-КАРПИНСЬКА — Пояснення про мету Комітету „СПАДЩИНА"

В музичному інтермеццо беруть участь:

ЮЛІЯН КИТАСТИЙ — бандурист-віртуоз і **ЮРІЙ ФУРДА** — піяніст
(УМІ, кляса проф. Ч. К.-Андрієнко)

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ в Ню Йорку

Заходами
Українського Дослідного Інституту Гарвардського Університету
й
Східньо-Европейського Дослідного Інституту ім. В. Липинського у Філядельфії
відбудеться **в суботу, 18-го грудня 1982 року**

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
присвячена 100-річчю з дня народження
ВЯЧЕСЛАВА ЛИПИНСЬКОГО
в приміщеннях Українського Інституту Америки, 2 E. 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

ПРОГРАМА

Год. 10:00 — Відкриття ..... ОМЕЛЯН ПРІЦАК, Гарвардський Університет

І-ша СЕСІЯ: В. Липинський — історик

Год. 10:05 — 12:00
Предсідник — ВАСИЛЬ РУДКО, Інститут Липинського
ОМЕЛЯН ПРІЦАК — Місце Липинського в українській інтелектуальній історії;
ФРАНК СИСИН, Гарвардський Університет — Липинський, як історик епохи Хмельниччини.

ІІ-га СЕСІЯ: В. Липинський — суспільно-політичний мислитель

Год. 1:15 — 3:00
Предсідник — ОМЕЛЯН ПРІЦАК
ВСЕВОЛОД ІСАЇВ, Торонтонський Університет — Політична соціологія В. Липинського;
ЯРОСЛАВ ПЕЛЕНСЬКИЙ, Айова Університет — Спадщина В. Липинського: рефлексії над проблемою еліти в політичній теорії та практиці.

ІІІ-тя СЕСІЯ: Архів Липинського

3:00 — 4:30
Предсідник — ЯРОСЛАВ ПЕЛЕНСЬКИЙ
ЄВГЕН ЗИБЛІКЕВИЧ, Інститут Липинського — Одиссея архівної спадщини В. Липинського;
ІВАН КОРОВИЦЬКИЙ, Інститут Липинського — Літературно-наукова спадщина В. Липинського в архіві Інституту Липинського у Філядельфії, Па.

4:30 — 6:00 — ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ

ЗАЦІКАВЛЕНИХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ
ЗІ СЕРІЇ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ
Американська прем'єра композицій
Григорія Сковороди
ДЛЯ ХОРУ І СТРУННОГО ТРІО
„ПАСТУШКИ МИЛІ"
з нагоди 260-річчя його уродин
Також **„ВЕРТЕП" і „НОКТЮРН"**
Миколи Лисенка
Неділя, 19-го грудня 1982 р., год. 4-та по пол.
Ukrainian Institute of America, Inc.
2 East 79th Street • New York, N.Y. 10021

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ПОМОЖІТЬ УКРАЇНСЬКІЙ НАУЦІ ПОЖЕРТВОЮ НА УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРД.
UKRAINIAN STUDIES FUND
1583 Massachusetts Avenue
Cambridge, Mass. 02181

ПОДЯКА

24-го жовтня 1982 р. Український Інститут Америки влаштував прийняття для відсвяткування 30-ліття моєї праці для нових іміґрантів до ЗСА. Дохід із цієї імпрези, яка вшанувала не тільки мене, але здебільша моїх співпрацівників та інших осіб, які працювали у цій ділянці, дозволила створити окремий фонд мого імени. Цей фонд поможе влаштувати осередок культурного обміну різних національностей в приміщеннях Українського Інституту Америки.

За поміч і великий труд вложений у влаштування цієї успішної зузстрічі хочу цією дорогою висловити мою щиру подяку Раді Директорів Українського Інституту Америки, а зокрема особам, яких прізвища подаю нижче:

п. Зенон Баб'юк
мґр Володимир Баранецький
п. Стефан Ганкевич
інж. Володимир Гнатковський
інж. Марія Гончаренко
п. Андрій Добрянський
інж. Володимир Назаревич
д-р Ростислав Сочинський

ЛІДІЯ САВОЙКА

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність дня 12-го серпня 1982 року

наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ОЛЕНА ГРИНЮК
з ГАНКЕВИЧІВ

Цією дорогою висловлюємо нашу щиру подяку Усім, що в тяжких хвилинах виявили нам свою сердечність. Усім, що взяли участь в похоронах, як і Тим, що склали співчуття телефонічні чи листовні.

Сердечно дякуємо за пожертви на Служби Божі, добродійні цілі та чудові квіти.

Окрема подяка нашій Мамі Ользі Сосенко за велику поміч під час недуги Покійної.

Сердечно дякуємо парохові м. Джоліет о. Григорієві Петрущці за довголітню опіку, відвідини Покійної вдома і в лікарні.

Особлива вдячність Всечеснішому о. митратові Маріянові Бутринському, парохові собору сва. Володимира й Ольги за відслужения похоронних відправ та зворушливі слова біля домовини Покійної.

Наше щире спасибі Преосвященному Владиці Іннокентієві Лотоцькому та о. митратові Маріянові Бутринському за відправи Святої Літургії в сороковий день смерти Покійної.

Окрема подяка д-рові Л. Мурському, д-рові М. Іваницькому, д-рові С. Войтовичеві, п. П. Міцелі за несення домовини.

Дякуємо похоронному заведенню Музики за вміле переведення похорону, п. В. Чичулі за виготовлення дуже гарних вінків в так короткому часі, як рівнож ресторанові „Галан'с" за смачну перекуску після похорону.

На СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

по 25 дол. — мґр О. Городиловська;
по 10 дол. — А. Ганкевич, Л. і М. Ганкевичі, д-р Б. Целевич, д-р Р. і Л. Смики, д-р В. і Н. Процики, мґр О. і С. Казанівські, Д. і М. Слеможи, д-р П. і Д. Пунді;
по 5 дол. — п. Г. Бурко, С. Несторович, мґр М. Козицька.

На ЦЕРКВУ в Люрді зложили:

по 125 дол. — родина Григоровичів і Алиськевичів;
по 50 дол. — Ольга Сосенко, д-р Г. і Г. Щербанюки, О. і А. Заяці;
по 25 дол. — д-р І. і С. Дачишини, д-р А. і М. Мацюраки, д-р П. і А. Харуки, д-р В. і С. Ястрембські, д-р П. і В. Демуси, д-р Б. і О. Ткачуки, д-р Е. і М. Юркевичі;
по 20 дол. — д-ри П. і О. Моцюки;
по 10 дол. — д-р А. Целевич, д-р Я. і К. Данилишини, д-р К. і О. Олексюки, д-р П. і В. Вигінні, п. М. Гром'як, д-р Л. і О. Мурські, д-р С. і Л. Самбірські.

Квіти післали:

п. К. Голубович, П. і П. Садигірн, д-р А. і М. Радивили, д-р М. і С. Іваницькі, М. Бартошко, д-ри П. і О. Моцюки.

На Філію УКУ в Чикаґо:

по 100 дол. — д-р Р. і Г. Сосенки.

ДІТИ, ВНУКИ І ПРАВНУКИ

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

Замість квітів на свіжу могилу нашого сердечного ДРУГА

сл. п. полк. Юрія Лопатинського

складаємо 25.00 долярів
на ФОНД БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Балтіморе, Мд. **Анна і Богдан ЧАПЕЛЬСЬКІ**

Для вшанування пам'яті наших Дорогих і Незабутніх

бл. п.
д-ра Всеволода Клюфаса
дир. Михайла Флиса
мґра Теодора Качалуби

жертвуємо 75.00 долярів
на ЦЕРКВУ в Люрді, Франція
Мирослав і Вікторія КЛЮФАСИ

✝

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що з волі Всевишнього, по короткій і важкій недузі відійшла у Вічність в суботу, 11-го грудня 1982 року, в шпиталі у Лівінґстоні, Н. Дж.

наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМІ і СЕСТРА

бл. п.

КАТЕРИНА ФЕСЬО
з дому СЛОБОДЯК

ПАРАСТАС у вівторок, 14-го грудня 1982 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні В. Когута при 86 Вест 14-та вул., Байон, Н. Дж.

ПОХОРОН в середу, 15-го грудня 1982 р. з церкви Успення Пресв. Богородиці при 32 Ist 25-та вул., Байон, Н. Дж. на український католицький цвинтар св. Духа у Гемптонбурґу, Ню Йорк.

Опечалені:

ВАСИЛЬ — муж
МАРІЙКА — дочка
ВАСИЛЬ — син
ЮЛІЯ — сестра
ІВАН, МИХАЙЛО і ВАСИЛЬ — брати
Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

✝

З болем повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 11-го грудня 1982 року в Ню Йорку, несподівано, відійшов у Вічність,

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ВУЙКО, КУЗЕН і БРАТАНОК

бл. п. інженер

АНАТОЛЬ ЯРОСЕВИЧ

ПАНАХИДА буде відправлена у вівторок, 14-го грудня 1982 року, о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні П. Яреми, 129 E. 7th Street, New York, N.Y.

ПОХОРОН — у середу, 15-го грудня 1982 р., о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення, а після СЛУЖБИ БОЖОЇ о год. 10-ій в церкві Святого Покрова Божої Матері, 97th Avenue and 87th Street, Ozon Park, Queens, N.Y. **на цвинтар** Cypress Hills, Queens, N.Y.

В глибокому смутку:

дружина — ЯРОСЛАВА з ГЕРАСИМОВИЧІВ
донька — ІРЕНА
сестри:
ТАНЯ КОТИК-СТЕПАНОВИЧ з мужем ОСТАПОМ
ІРЕНА АНДЕРС
вуянка — КАТЕРИНА НИЖАНКОВСЬКА
сестрінки:
ЕРІКА ЯҐН
АННА-МАРІЯ АНДЕРС
кузинка — ОЛЬГА ЯРОСЕВИЧ
кузени:
ЗЕНОН НИЖАНКОВСЬКИЙ
ДМИТРО ЯРОСЕВИЧ з дружиною МАРІЄЮ і родиною
племінниці:
ІРЕНА ЧУМА з мужем ВОЛОДИМИРОМ і родиною
ОЛЬГА ГАЄЦЬКА з мужем РОМАНОМ
Родина ОМЕЛЬСЬКИХ і ближча та дальша Рідня

ВАСИЛЬ ФІЦИЧ

Увага! Увага!
ІЗ НОВИХ ВИДАНЬ
ЗБІРКА ПОЕЗІЙ
Обкладинка роботи мистця
БОГДАНА ТИТЛИ
74 сторінки
Ціна: $4.90 з пересилкою
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує 5% стейтового податку.
ЗАМОВЛЯТИ:
SVOBODA
BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ДІЙСНЕ СМРІЙНЕ

Під патронатом
СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ
ФІЛЬМ
„УКРАЇНА в ОГНІ"

який охоплює все минуле України — від княжої доби до сьогодні, знаходиться в кінцевій фазі продукції.

Однак фільм вимагає для закінчення додаткових фондів. Просимо наше громадянство допомогти нам фінансово закінчити фільм.

Фільм „Україна в Огні" — це найбільша сила, яка покаже в правдивому світлі живий образ України. Даймо змогу, щоб фільм був в бібліотеках, університетах, і наша молодь мала доступ до нього.

Бо до нині таких фільмів в наукових інституціях про Україну не було. Тому наше громадянство повинно мати більше вирозуміння до цього фільму, який заступить голокост України.

Бо чужинці такого фільму нам не зроблять.

На бажання меценатів, які вложать більший даток на викінчення фільму, студія може показати фільм в робочім проєкті. Імена жертводавців будуть відзначені у фільмі та у пресі.

Ярослав Кулинич, фільмовий продуцент

Пожертви просимо висилати на адресу FILM FUND FOR "UKRAJINA V OHNI", No. of Account 9965, Self Reliance (N.Y.) Federal Credit Union, 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

На дарунок для дітей!

ВЕСЕЛКА
THE RAINBOW
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

- **НЕ ВИТРАЧАЙТЕ ГРОШЕЙ НА НЕПОТРІБНІ ЗАКУПИ ДЛЯ ДІТЕЙ!**
- **НЕ РОБІТЬ КРИВДИ ДІТЯМ — ВНУКАМ!**
- **ПЕРЕДПЛАТІТЬ**

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія. Річна передплата у ЗСА — 8.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Для членів УНС — 5.00 дол. Ціна окремого числа 75 центів. Ціна подвійного числа — 1.00 доляр.

"THE RAINBOW" — "VESELKA"
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

СПЕЦІЯЛЬНА НАГОДА ДЛЯ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ:
ПОДВОЇТЬ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН!

ХТО МОЖЕ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

Всі теперішні члени УНСоюзу у віці 0 до 65 років.

ЯКИЙ ПЛЯН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖНА ВИБРАТИ?

У віці 0 до 60 років можна вибрати один із плянів життьового або вивінувального забезпечення.

У віці 61 до 65 років тільки грамоти на ціле життя кляси W.

ЯКІ ВКЛАДКИ ТРЕБА БУДЕ ПЛАТИТИ?

Висота вкладок за ці нові грамоти буде відповідна до вибраної кляси та теперішнього віку члена.

НА ЯКУ СУМУ МОЖНА НАБУТИ ГРАМОТУ?

На суму рівну теперішньому забезпеченню члена в УНСоюзі, або меншу. Мінімальна сума, що її можна набути, це $1,000.

ЧИ ТРЕБА ПРОХОДИТИ ЛІКАРСЬКІ ОГЛЯДИНИ?

Аплікації приймає Головна Канцелярія УНСоюзу без лікарських оглядин. Тільки у випадку ствердження недомагань чи недуги вона може зажадати доповнення аплікації вислідом лікарських оглядин.

Увага! З цієї нагоди можна скористати тільки до 31-го ГРУДНЯ 1982-го року

В справі цього забезпечення просимо звертатися до секретарів Відділів УНСоюзу. Коли бажаєте одержати аплікації та додаткові інформації про це забезпечення з Головної Канцелярії УНСоюзу, перешліть свою адресу (по-англійськи) до

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 17 a ■ Jersey City, N.J. 07303

(Ім'я та прізвище)

(Число дому та вулиця)

(Місцевість, стейт чи провінція, поштовий код)

СВЯТО ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ В НЮ ЙОРКУ

Американським гимном, що його добре проспівала хористка „Думки", приємне сопрано Оксана Качарай, при фортепіяновому супроводі нової акомпаньяторки цього ж хору Тетяни Поташко, започатковано 31-го жовтня ц.р., в залі Вашінґтон Ірвінґ школи, недовге, але успішне святкування незабутньої дати дня 1-го листопада.

Голова Комітету Об'єднаних Українсько—Американських Організацій міста Ню Йорку, відділ УККА, інж. Михайло Шпонтак, привітавши святкову громаду, відкрив коротко і речево цю 64-ту радісну, патріотично-державницьку річницю.

Хор „Думка", що ми його вже довший час не мали приємности чути,(чоловіки, цим разом, замість метеликів, у принадних, вишиваних сорочках), під темпераментним, мистецьким руководінням свого диригента Семена Комірного, виконав бадьоро, в дуже цікавому і знаменитому опрацюванні нашого музичного велетня-державника Станіслава Людкевича, стрілецький гимн під музику Михайла Гайворонського (слова Гр. Труха): „Ой, у лузі червона калина" що вчинило на слухачів помітне враження.

Молодий Осип Рожка виголосив патріотичну і будуючу, перетикану частими, вагомими цитатами визначних авторів, промову. Може було б ще навіть скріпило його доповідь деяке більше зосередження і увипуклення ролі Львова і Західньої України в насвітленні подій того історичного часу

Добре було почути і відому, давно не співану, стрілецьку, Гайворонського (слова Р.Купчинського): „Їхав стрілець на війноньку" (доречі: імена авторів, особливо українських текстів, не можна легковажити і не заподавати їх у програмі) та вже від довшого часу виконувану пісню зі світовою популярністю, з опери Дж. Верді „Набукко": „Ти прекрасна, о мати, вітчизно". Либонь за всі часи, виконання „Думкою" цієї речі, було тут найпереконливіше і найефектовніше.

Безконкуренційна, гимн — пісня К. Стеценка (слова Сп. Черкасенка) „Вкраїно мати, кат сконав" в супроводі—це новизна—„Бандуристів школи кобзарського мистецтва", була ще виведена „Думкою" у першій частині програми. Кінцева точка в закінченні першої половини концерту припала тим же молодим бандуристам під орудою, цим разом, Юліяна Китастого, які зі співом, виконали „Встає хмара з-за лиману (слова Т.Шевченка) в обробці Василя Ємця та інструментальний марш Гн. Хоткевича (хоч підписаний не зовсім схиляється до переконання щодо автентичности авторства цієї музики)

Молоді бандуристи роблять постійний і помітний поступ. Тому слухачі сприймають тепер їхню гру з більшим задоволенням. Отже молодий бандурист, вчитель і диригент Ю.Китастий виправдує себе.

У другій частині свята ми почули—яка рідкість—і чоловічу „Думку" в супроводі тих же бандуристів, в увівській пісні „Вперед" в обробці Володимира Божика і мішаний ансамбль в пісні Богдана і Лева Лепких „Видиш, брате мій", в оригінальнім та зворушливім опрацюванні К.Стеценка і його власну композицію на чоловічий хор „Ой, літа орел" (слова Т.Шевченка) в обробці Григорія Китастого. З чуттям диригував С.Комірний Чоловічий хор звучав добре Бас, соліст, Ігор Зам'ятий співав першорядно. Бандуристам у пригравках ще не зовсім легко було витримати прецизію і легкість темпу Та воно з дальшою працею прийде самочинно.

Відчувалось у програмі відсутність відповідної до роковин, патріотичної деклямації. Та ж декляматори хіба в нас є.

Під кінець концерту продемонструвала „Думка" величню Лисенкову кантату до безсмертного Шевченкового тексту „Б'ють пороги". Над цією монументальною композицією треба буде ще дещо довше і добре попрацювати. Однак враження по вислуханні її було, як і завжди, глибоке. І ми віримо, що диригентові пощастить осягнути кращу мистецьку викінченість цього нашого репрезентативного твору. Солістками були: О. Пастернак. О. Зам'ята, З.Раковська і А. Грогуль, а солістами: Р.Літепло, П.Ганкевич, Б.Кекіш, В.Тершаковець і М.Гельбіг. Як би воно там не було, треба таки пробувати, щоб солісти, так як усюди, були дійсно солістами та співали без допомоги інших. У сольо треба вважати на чистоту інтонації. Ми бо таки віримо, що „Думка" потрапить заспівати цю кантату без найменшого закиду. Піяністка Т. Поташко технічно дуже добра, проте в піянах часом дещо заголосна.

Хоча можна вважати, що нюйоркська публіка допискала, однак чисельність її повинна була бути більша в цей світлий, героїчний момент нашої історії. Це ж було вже і одне тільки свято.

Одностайно і піднесено відспівали на закінчення всі присутні „Ще не вмерла Україна".

Теодор Терен-Юськів

Відбувся П'ятий З'їзд...

(Продовження зі стор. 1)

культурно-освітній референт — Микола Францужженко, СВД, референт таборів — О. Непрель, референт преси та інформації — Ю. Смик та вільні члени, Юрій Криволап, мол., СВП, та Богдан Лисий, СВУ. До Контрольної комісії були обрані д-р Ю. Криволап, СВП — голова та Віра Коновал, СВП, та Оленка Багнівська, СВП — члени. Рівночасно З'їзд на рекомендацію ГР Коша розглянув та затвердив аплікації нових членів до Коша СВ ОДУМ-у в Америці: Віра Головата, СВУ, Михайло Василенко, СВУ, Олександер Непрель, СВУ, Наталка Лиса, СВУ, Валентина Яр, СВК, Наталка Петруша, СВУ, Павло Гайовий, СВУ, Віктор Гуща, СВУ, та Марко Сидоренко, СВУ.

Увечері в приміщенні катедри Св. Покрови відбулась спільна вечеря учасників З'їзду та товариська зустріч старших виховників ОДУМ-у з членами дітройтської філії ОДУМ-у та ТОП-у. Господарем вечора був д-р Ю.Криволап. Технічною підготовкою З'їзду займались члени філії ОДУМ-у в Дітройті — голова Василь Карпенко та члени відділу ТОП-у — голова Микола Самокишин, СВД ОДУМ.

Як уберегти...

(Продовження зі стор. 2)

самій, але ще з кимось, або, повертаючись увечорі додому, організувати справу так, щоб хтось з рідних чи знайомих підібрав її автом. Коли людина йде додому сама, вона мусить вибирати людні вулиці і йти тим боком вулиці, який лежить назустріч рухові авт, тобто йти напроти руху авт, не за рухом. Нести сумку-торбинку чи течку-портфель слід на своєму боці, який ближче до будинків і дальший від проїзної вулиці. Жінкам добре мати торбинку з ремінцем через плече і слід її тримати притуленою близько до себе.

А. Ліпмен описав пересічного напасника на вулиці: це молодий хлопець або чоловік у віці від 15 років життя до 29-ти, безробітний і він боягуз; він не має наміру когось убити або скалічити, але це стається, коли він дуже злякається. Щодо раси, то Ліпмен виразно уникав цього питання, хоч статистика показує в певний бік, про який у ЗСА в пресі не радо говорять.

Ліпмен не радить оборонятися, навіть якщо напасник примушує вас іти з ним у темну алею, мовляв, піддаючись цілковито, є якась шанса вижити. Так само не дораджує він жінкам боронитися силою проти гвалтівника, хіба що жінка чи дівчина знає, що вона зуміє відбитися. З цим багато поліціянтів не погоджується, уважаючи, що нападеній жінці і дівчині треба зі всіх сил боронитися: кричати, копати напасника гострим підбором черевика, кусати, дряпати і тому подібне.

Якщо хтось йде за вами слідом, а вулиця досить має руху, треба пришвидшити ходу, змінити напрям свого руху на протилежний, тобто дати знати потенційному напасникові, що ви помітили його намір, і йти негайно по допомогу: бігти, де багато світла—до готелю, крамниці, ресторану або покликати таксівку. Не слід йти відразу додому, щоб не показати злочинцеві, де ваша хата, хіба що вдома чекає на вас ефективна допомога.

В інших випадках слід бігти, кричати, вживати голосний свисток тощо. Торбинку, щоб її не вкрали, можна в разі конечности вкинути у поштову скриньку.

У вагонах масової транспортації уникнути грабунку можна, коли людина сідатиме не в порожній вагон, а ближче до водія чи кондуктора. Не слід сідати біля дверей, бо злодій, що хоче вихопити вашу торбинку, має можність це зробити відразу перед зупинкою потяга чи автобуса і вчасно втекти. Слід свої речі тримати біля себе, притулені руками весь час, щоб не легко було вашу річ від вас вихопити. Полярис—портмоне не має бути в торбинці чи в течці, а у внутрішній кишені одягу. Руки взагалі слід тримати близько до тіла, бо спритяр вміє зняти вам годинник з руки за секунду. Якщо станція потяга безлюдна, треба стояти близько будки з квитками (чи токенами), де є всередині службовець. Не слід стояти біля кінця плятформи, бо часті випадки, коли людину злочинець пхне під потяг, що надходить.

Якщо станція, де вам треба висідати, безлюдна, а вам здається, що хтось на вас чигає, слід їхати до більш рухливішої зупинки і звідти взяти чи таксівку, чи подзвонити по допомогу. І в кожному разі, радить цей знавець охорони від злочинности, треба робити всі заходи для власної самооборони, плянуючи добре охоронні заходи й кроки заздалегідь і бути уважним до всього, що діяться навколо. „Злочинці люблять найбільш легку й довірливу здобич, тож слід їм утруднювати життя, а не влегшувати. Від кожної людини багато залежить самобезпека", — каже Айра Ліпмен. І це все добрі ради, але було б краще, щоб було рясніше поліціянтів по небезпечених кварталах по містах. Збільшення кількости поліціянтів і ухвала суворіших законів проти злочинности та засобів допильнувати, щоб такі закони впроваджувалися в життя, також не зашкодили б. Вже найвищий час Америці перестати боятися, що „надмір поліції" може перетворити Америку в „поліційну державу"... Це загально відомий мотив противників суворішого звертання з злочинцями, хоч в останніх часах помічається деяке зрушення в позитивному напрямку і в Конґресі і в Уряді.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодиноких осіб, що довгують за оголошення, вирівняти їх конечно найпізніше

до 20-го грудня 1982 року

ЦІННИЙ ДАРУНОК на РІЗДВО

передплата „СВОБОДИ" для Ваших Рідних, Приятелів чи Знайомих

Річна передплата 40.00 долярів

Замовлення, залучуючи чек або моні ордер слати до:

"SVOBODA"
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Шановні Секретарі
та
Організатори УНС!

Членська кампанія 1982 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1982 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1982 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

ОГОЛОШЕННЯ
ТІЛЬКИ ДЛЯ СТАРШИХ ВІКОМ, ЩО МАЮТЬ ДЕРЖАВНЕ ШПИТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
MEDICARE
Централя Українських Кооператив Америки
спонзорує
ГРУПОВЕ ШПИТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДОДАТОК до МЕДІКЕР
Ближчі інформації та аплікації у всіх місцевих
Кредитових Кооперативах, або в УКРАЇНСЬКІЙ КООПЕРАТИВНІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВІЙ АҐЕНЦІЇ
2351 W. Chicago Avenue ■ Chicago, Ill. 60622
Користайте з дуже приступної ціни до кінця **грудня 1982 р.**

Український Відділ Голосу Америки
шукає
КАНДИДАТІВ
на працю з професійним досвідом у вживанні української мови і з радіо-журналістичними здібностями.

Кандидати повинні мати також добре знання англійської мови, голос і дикторські здібності, відповідні для передач на коротких хвилях, і обізнаність з важливішими поточними подіями у світі, особливо щодо американсько-радянських відносин. Усі кандидати мусять пройти письмовий і дикторський іспит.

Праця полягає переважно у перекладах матеріялів з англійської на українську мову і в писанні репортажів на різні теми. Початкова заробітна платня — від $20,256 до $24,508 на рік, залежно від кваліфікацій.

Зацікавлених просимо надсилати заповнену анкету SF-171 (про бажання вступити на працю до федеральної установи), або писати в цій справі, на адресу:

Voice of America Personnel
Room 1341, 330 Independence Avenue S.W.
Washington, D.C. 20547

ПОМЕРЛА СВ. П. ОЛЬГА ГОЛОВКО

Стетен Айленд, Н.Й. — У неділю, 12-го грудня ц.р., після довгої недуги померла тут св. п. Ольга Головко, народжена в 1898 році.

Панахида буде відправлена у вівторок, 14-го грудня, в 7-ій год. вечора, у похоронному заведенні Колоніял, 2819 Гайленд Булевард. Похорон відбудеться 15-го грудня із церкви св. Андрія в Савт Бавид Бруку, Н.Дж., на православному цвинтарі св. Андрія.

Покійна у смутку зилишила доньку Валю Гаймур з чоловіком Кирилом внуків — Олену Гаймур, Юрка з дружиною Лесею, Віктора з дружиною Оксаною та Михася.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003
По дарунки на свята — всі спішіть до АРКИ. БАГАТО нового!

● РІЗНЕ ●

РІЗДВЯНА ПЛАТІВКА

Можна набути у всіх українських крамницях! Приймаємо поштові замовлення! Висилайте $8.98 (чек/моні ордер) від платівки — тейп плюс ($1.00 за пересилку). ЗАМОВЛЯЙТЕ:

YEVSHAN RECORDS
3207 Beaubien E.
Montreal, Que., Canada
H1Y 1H6

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 19-го ГРУДНЯ 1982 р.

Кліфтон, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-ий Відд., о год. від 1-3-ої по пол. в залі церкви Св. Марії у Кліфтоні, Н. Дж. при Washington St. проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки за цей рік. — За Управу Ів. Бурний.

НЕДІЛЯ,
19-го ГРУДНЯ 1982 р.

Рочестер, Н. Й. Місячні і річні загальні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в церковній залі св. Йосафата з таким порядком: відкриття, відчитання протоколу, звіти — фінансовий і хворих, дискусія, перегляд праці, контроля книг, обговорення річної діяльности і вибір Управи на 1983 р., збирання чл. вкладок. Проситься чл. прибути. По зборах перекуска. — Ст. Васьків, предс., Т. Кубарич, фін. секр., Ст. Мартинюк, касир, Ст. Приймак, Катерина Марголич, А. Приймак, чл. Управи. Д. Марголич, гол. К. К., Анна Васьків і Марта Пристай, члени К. К., Д. Пристай, рек. секр.

■ REAL ESTATE ■

EAST HANOVER, N.J.
COLONIAL ДІМ, 7 р., 8 кімн., кухня, вітальня, їдальня, родинна кімната з коминком, 4 великі спальні, 2½ лазнички, викінч. підвал, газов. огрівання на гарячу воду, гараж на 2 авта, центр. холодження, басейн у землі, при чудовій вул., близ. Флорґам Парк. Власник переноситься. Цінить понад $160,000.
Dnister, Inc.
(201) 761-5577
737 Irvington Avenue
Maplewood, N.J. 07040

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568